Prima instanţă: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Judecător V. Dodon)
Dosarul nr. 3a-2660/25
2-23144197-02-3a-20082025

D E C I Z I E

12 noiembrie 2025 municipiul Chişinău

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

În componenţa:
Preşedintelui completului, judecătorul Sîrbu Victoria
Judecătorilor Cașcaval Andrei și Bagrin Lucia
Grefier Jumiga Tamara

examinând în ședință închisă, cererea de apel depusă de către avocatul Ștefan Șevciuc acționînd în interesele *****mpotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 februarie 2025, în procedura contenciosului administrativ la acțiunea depusă de *****mpotriva Inspectoratului General pentru Migrație privind anularea refuzului și obligarea la emiterea actului administrativ de admitere a solicitării.,

A C O N S T A T A T:

Obiectul și temeiurile acțiunii deduse judecății:

La 10 octombrie 2023, ***** a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General pentru Migrație privind anularea refuzului și obligarea la emiterea actului administrativ de admitere a solicitării.

În motivarea acţiunii indică că la 29 august 2023, DAA al IGM prin Decizia nr. 5572/23/DAA a dispus respingerea cererii de azil a cetățeanului străin *****, decizie care i-a fost adusă la cunoștință la 12 septembrie 2023, fapt probat prin semnătura aplicată pe foaia de titlu a deciziei.

Ca temei de respingere a solicitării de acordare a unei forme de protecție cetățeanului străin, autoritatea competentă a invocat: nu există un risc serios la care ar putea fi expus solicitantul (condamnare la moarte sau supunere la o pedeapsă echivalentă cu aceasta; lipsa comiterii unei infracțiuni pe teritoriul statului de proveniență a cetățeanului; țara de origine a solicitantului nu a aplicat tratamente ori pedepse inumane faţă de acesta şi nu există riscul realizării acestora la întoarcerea acestuia înapoi; s-a concluzionat că solicitantul de azil nu a fost constrâns să părăsească țara sa de origine într-un mod forțat; s-a apreciat faptul că situația din țara de origine al solicitantului de azil nu prezintă un pericol atât pentru viață, cât şi pentru securitatea acestuia în cazul întoarcerii în Federația Rusă).

Consideră decizia drept una neîntemeiată prin care se încalcă grav un șir de principii fundamentale consfințite atât la nivel național (art. 11 al Legii nr. 270 din 18 decembrie

2008, art.19 alin. (3) al Constituției R.M.), cât şi la nivel internațional (art. 5 alin. (1) din CEDO), iar temeiurile invocate le consideră formale, menite să restrângă nefondat dreptul la azil al persoanei.

Reușind din cele menţionate şi raportate la situația de facto expusă de solicitantul ***** în cadrul interviului realizat de DAA al IGM, se identifică un șir de circumstanțe importante în Decizia DAA al IGM nr. 5572/23/DAA din 29 august 2023 pe care le punctează în continuare.

***** şi familia acesteia au fost învinuiți de către partidul de guvernare că finanțează partidul de opoziție, care vehement îi critică şi încearcă să demascheze toate ilegalitățile pe care le comit.

De asemenea solicitanta de azil în cadrul interviului a menționat că tatăl ei şi sora sa au murit în circumstanțe necunoscute ei, fiind găsiți pe marginea drumului într-un șanț, iar fratele său a fost încarcerat fără nici-un motiv, nici măcar nu a fost judecat, unde se află până în prezent.

Indică solicitanta ***** că s-a aflat şi ea în arest pentru o perioadă scurtă de timp, după care a fost eliberată.

Nu dorește să se întoarcă în țara sa de origine, deoarece are temeri că va avea aceeași soartă ca şi fratele său, ori ar putea urma soarta tatălui său şi sorei sale, care au fost uciși.

De asemenea, reclamanta ***** nu este de acord cu Decizia DAA al IGM prin care i s-a refuzat solicitarea de azil şi consideră că în cazul său nu a fost examinată multiaspectual, nu au fost luate în considerare cele invocate în modul corespunzător, nu au fost luate în considerare toate nuanțele, riscurile şi pericolele care o amenință la întoarcerea în țara sa de origine.

Conform Raportului departamentul de stat al SUA 2022: Rapoarte de țară privind practicile în domeniul drepturilor omului au existat numeroase rapoarte conform cărora guvernul sau agenții săi, inclusiv politia, Serviciul Naţional de Informații (SNR), elemente ale Imbonerakure şi în câteva cazuri raportate, personalul militar, au comis omoruri arbitrare sau ilegale, adesea împotriva celor care erau percepuți ca fiind susținători ai partidelor de opoziție sau a celor care îşi exercitau drepturile legale. Organizația neguvernamentală (ONG) Ligue Iteka, care a fost interzisă în 2017, a continuat să funcționeze din afara țării şi a documentat 232 de omoruri până la sfârşitul lunii august, faţă de 405 în anul precedent. Ligue Iteka şi alte grupuri de apărare a drepturilor omului au avut păreri diferite cu privire la numărul de omoruri pentru care agenții statului sau ai partidului de guvernământ erau probabil responsabili. Restricțiile impuse de guvern asupra observatorilor ONU pentru drepturile omului şi ONG-urilor şi refuzul de a autoriza intrarea în țară a organismelor internaționale pentru drepturile omului au făcut dificilă stabilirea responsabilității pentru omorurile arbitrare sau a unor statistici exacte. Riscurile de securitate pentru activiştii locali, martori şi victime au reprezentat, de asemenea, obstacole. Investigațiile şi urmăririle penale ale oficialilor guvernamentali şi ale membrilor partidului de guvernământ care ar fi comis omoruri arbitrare sau ilegale au avut loc, dar au fost rare.

Responsabilitatea pentru investigarea unor astfel de omoruri revine Poliției Naţionale din *****, care se află în subordinea Ministerului de Interne, Dezvoltării Comunitare şi Securității Publice, în timp ce Ministerul Justiției este responsabil de urmărirea penală.

Presa a raportat că în locurile publice au continuat să fie găsite cadavre cu urme de violență. Autoritățile locale le îngropau adesea, chiar dacă nu reușeau să identifice persoanele decedate şi fără a investiga cauza morții şi posibilii autori, invocând riscuri pentru sănătatea populației locale din cauza lipsei de facilități mortuare sau a capacității de a conserva cadavrele. Acest lucru a îngreunat sarcina organizațiilor pentru drepturile omului de a documenta şi de a face diferența între cazurile de încălcare a drepturilor omului şi cazurile care constituie infracțiuni penale obișnuite. Grupurile internaționale pentru drepturile omului au raportat că au continuat să fie descoperite cadavre în mod regulat în diferite părţi ale țării, în special în provincia Cibitoke, care se învecinează cu Republica Democrată Congo (RDC). Potrivit Ligue Iteka, 113 cadavre au fost găsite între ianuarie şi august în Cibitoke. În plus, organizațiile pentru drepturile omului au raportat numeroase cazuri de dispariții, fiind dificil de stabilit câte dintre acestea au fost cazuri de dispariție forțată sau de omoruri comise de către sau în numele guvernului. Unele victime au fost găsite moarte la câteva zile după dispariție, cu răni care indicau faptul că fuseseră executate. În raportul său din luna mai, Human Rights Watch a remarcat că agenții SNR, poliția şi Imbonerakure au ucis, reținut în mod arbitrar, torturat şi hărțuit persoane care aparțineau partidelor de opoziție sau care erau suspectate că ar fi colaborat cu grupuri rebele armate.

Mass-media a raportat o creștere a numărului de cazuri în care administratorii locali şi membrii Consiliului Naţional pentru Apărarea Democrației - Forțele pentru Apărarea Democrației (CNDD- FDD), aflat la putere, au fost trași la răspundere în fața justiției. Mai mult, conducerea CNDD-FDD ar fi dat instrucțiuni Imbonerakure să îşi asume responsabilitatea pentru propriile acţiuni criminale.

Potrivit unui raport al Ligue Iteka, la 25 iulie, un grup de Imbonerakure l-a bătut şi apoi l-a ucis pe Jean-Marie Mpawenayo, membru al principalului partid de opoziție, Congresul Naţional pentru Libertate (CNL), în Bujumbura. Raportul a indicat că reprezentanta locală a ligii femeilor CNDD-FDD l-a acuzat pe Mpawenayo că i-a furat bani din geantă. Surse din Liga Iteka au raportat că Imbonerakure a încercat să facă presiuni asupra lui Mpawenayo pentru a se alătura CNDD-FDD, dar fără succes, ceea ce ar fi putut declanșa confruntările care au dus la uciderea acestuia.

La 4 august, un tribunal din Ngozi a condamnat trei persoane, inclusiv Musafiri Niyonkuru, fostul șef al Imbonerakure din provincia Ngozi, la închisoare pe viață pentru uciderea lui Bernard Nsabimana, un locuitor din Ngozi. Cei trei făptași au fost, de asemenea, condamnați să plătească 30 de milioane de franci burundezi (14 900 de dolari) drept despăgubiri familiei victimei. Activiștii pentru drepturile omului au salutat decizia de a pedepsi un oficial considerat pe scară largă „de neatins”, precum Musafiri, o figură puternică din Imbonerakure, implicată în numeroase cazuri de încălcare a drepturilor omului în provincia Ngozi, inclusiv în dispariții forțate ale membrilor partidului de opoziție.

Au existat numeroase rapoarte conform cărora persoane au fost victime ale unor dispariții motivate politic după ce au fost reținute de către elemente ale forțelor de securitate sau după răpiri în care identitatea autorilor nu era clară. Cu toate acestea, lipsa accesului la rapoarte fiabile, cauzată în parte de restricțiile impuse societății civile, a limitat capacitatea organizațiilor pentru drepturile omului şi a cercetătorilor de a colecta date complete.

ONG-urile Ligue Iteka, Forum, for Awareness and Developmeni (FOCODE) şi SOS Torture ***** au raportat în mod regulat dispariții, care uneori au fost stabilite ulterior ca fiind omoruri atunci când au fost descoperite cadavrele victimelor. Ultima dată când o victimă a fost văzută pentru ultima dată a fost adesea în momentul răpirii de către Imbonerakure, poliție, armată sau SNR. ONG- urile şi mass-media au raportat că persoanele suspectate de colaborare cu grupurile rebele armate, membrii CNL şi foștii membri ai armatei au fost victime ale disparițiilor forțate. FOCODE a raportat că alte victime au inclus refugiați care se întorceau şi foști prizonieri. Până la 30 august, Ligue Iteka a documentat 32 de dispariții, față de 56 în anul precedent. Aceasta a legat o dispariție de Imbonerakure, două de poliție, 25 de SNR, două de armată, una de un oficial local şi una de actori neidentificați. FOCODE a raportat că, probabil, statisticile subestimează în mod considerabil numărul real de dispariții, deoarece familiile multor victime fie nu știau de dispariția victimei, fie au păstrat tăcerea de teama represaliilor.

Potrivit Human Rights Watch, SNR, forțele de securitate şi Imbonerakure au dispărut opozanți politici reali sau presupuși, precum şi persoane suspectate de legături cu rebelii burundezi din Republica Democrată Congo vecină. În plus, mass-media a raportat cazuri în care Imbonerakure şi alți membri ai partidului de guvernământ au devenit victime ale unor abuzuri împotriva drepturilor omului pentru că au refuzat să participe la activitățile partidului. Potrivit unui raport din martie al Inițiativei pentru drepturile omului din ***** (BHRI), membrii CNL au fost principalele victime ale disparițiilor, fiind de obicei supuși răpirii de către agenții SNR sau de către poliție, în loc să fie arestați în conformitate cu legea. BHRI a raportat că familiile au renunțat la căutări după câteva săptămâni şi au organizat înmormântări pentru rudele lor dispărute. Unele dintre persoanele dispărute au reapărut, în timp ce altele au fost găsite în închisori, în așteptarea procesului. BHRI a raportat că nu existau informații cu privire la faptul că funcționarii de securitate au fost urmăriți penal pentru rolul lor în răpiri.

La 9 februarie, Ligue Iteka a raportat că oficialii SNR au răpit șase Imbonerakure în provincia Kirundo după ce au refuzat să participe la antrenamente paramilitare. Până în august, nu se știa unde se află aceștia.

Într-o conferință de presă din 28 aprilie, purtătorul de cuvânt al poliției, Pierre Nkurikiye, a făcut apel la rude să alerteze poliția în cazul presupuselor dispariții şi a asigurat că poliția va iniția investigații. La 25 mai, poliția a prezentat presei opt persoane arestate pentru răpire şi pentru solicitarea de răscumpărare. Nkurikiye a declarat că acuzații, trei ofițeri de poliție, un membru al armatei şi patru civili, au fost implicați în numeroase cazuri de extorcare, răpire şi abuz de putere. Observatorii au opinat că această conferință de presă a fost o încercare de a respinge afirmațiile organizațiilor pentru drepturile omului potrivit cărora guvernul ar fi dispărut aceste opt persoane.

La 13 iulie, Ligue Iteka a raportat că Salvator Horihoze, şeful SNR din provincia Bujumbura, şi Marius Bayisabe, membru al Imbonerakure, l-au arestat pe Jean Paul Ndabacekure, membru al CNL şi locuitor al comunei Mubimbi din provincia Bujumbura. Potrivit raportului, familia lui Ndabacekure a căutat în centrele de detenție cunoscute ale SNR şi ale poliției, dar nu a reușit să îl găsească, începând cu luna august, locul unde se află acesta a rămas necunoscut.

Constituția şi legea interzic tratamentele sau pedepsele crude, inumane sau degradante, însă au existat numeroase rapoarte conform cărora funcționarii guvernamentali au recurs la aceste practici. ONG-urile au raportat cazuri de tortură comise de serviciile de securitate sau de membri ai Imbonerakure. Până la 31 august, Ligue Iteka a raportat 38 de astfel de cazuri, în scădere față de 57, în anul precedent, atribuind 33 de cazuri membrilor Imbonerakure, trei poliției şi două SNR. Mass- media a relatat pe tot parcursul anului că membrii Imbonerakure au arestat, amenințat, bătut, torturat sau au aplicat o combinație a primelor două situaţii membrilor CNL. Au existat, de asemenea, rapoarte conform cărora funcționari guvernamentali din închisori au abuzat fizic de prizonieri. Organizațiile pentru drepturile omului au raportat numeroase cazuri de tortură împotriva deținuților la sediul SNR din Bujumbura, precum, şi în centrele de detenție neoficiale din Bujumbura şi din alte provincii. BHRJ a raportat că presupușii opozanți, majoritatea membri ai CNL, au fost torturați în birourile SNR şi ținuți în secret pentru perioade cuprinse între câteva zile şi câteva luni. Potrivit BHRI, SNR şi-a torturat victimele, majoritatea acuzate de colaborare cu grupurile rebele armate, pentru a le smulge mărturisiri sau pentru a obține alte informații.

În decembrie 2021, Comitetul ONU împotriva torturii a deplâns lipsa de cooperare a autorităților în ceea ce privește investigarea plângerilor individuale de abuzuri. Comitetul a raportat că autoritățile nu au deschis investigații în nici unul dintre cazurile sesizate comitetului din 2017.

Au existat unele rapoarte privind anchete şi urmăriri penale pentru abuzuri grave ale drepturilor omului, deşi aplicarea limitată a însemnat că impunitatea în cadrul forțelor de securitate, inclusiv Imbonerakure, SNR, poliția şi armata, a rămas o problemă. Mass-media a raportat o creștere a numărului de cazuri în care agenți ai statului şi membri ai partidului de guvernământ au fost arestați, reținuți şi, uneori, condamnați pentru fapte legate de încălcări ale drepturilor omului. În plus, conducerea CNDD-FDD ar fi dat instrucțiuni Imbonerakure să îşi asume responsabilitatea pentru propriile acţiuni criminale. Cu toate acestea, mass-media şi grupurile pentru drepturile omului au raportat că mulți agenți de stat arestați au fost ulterior eliberați şi că rezultatele procedurilor împotriva celor care au rămas în detenție erau incerte. Printre factorii care au contribuit la impunitate se numără dependența partidului de guvernământ de Imbonerakure, lipsa unui sistem judiciar independent şi represaliile împătriva persoanelor care au raportat abuzuri. Nu au existat mecanisme suficiente pentru a investiga abuzurile privind drepturile omului comise de forțele de securitate. Militarii detașați în cadrul misiunilor internaționale de menținere a păcii au beneficiat de formare obligatorie în domeniul drepturilor omului.

Presa a relatat că, pe 4 aprilie, Imbonerakure a torturat-o pe Stephanie Minani şi pe fiica sa Irakoze. Imbonerakure au acuzat-o pe Irakoze că a furat 330.000 de franci

burundezi (1.650 de dolari) şi ar fi bătut-o până când aceasta a mărturisit că a dus banii furați mamei sale. Imbonerakure au torturat-o apoi pe Stephanie Minani, legându-i mâinile la spate, lovind-o, aruncând-o la podea şi agresând-o sexual. Stephanie a fost dusă la spital în stare critică. După presiuni din partea procuraturii, Imbonerakure au fost de acord să plătească cheltuielile medicale, dar nu au fost acuzați penal.

Au existat rapoarte conform, cărora membrii comunității de lesbiene, homosexuali, bisexuali, transsexuali, homosexuali şi intersexuali (LGBTQh) au fost amenințați, bătuți şi arestați de administratorii locali şi de alți cetățeni cu sprijinul forțelor de securitate (a se vedea secțiunea 6, Acte de violență, criminalizare şi alte abuzuri bazate pe orientarea sexuală şi identitatea de gen).

Condiţiile din închisoare erau dure şi puneau viața în pericol din cauza supraaglomerării, a lipsei de hrană, a abuzurilor fizice şi a condițiilor sanitare inadecvate. Au existat rapoarte privind lipsa unui tratament medical adecvat şi izolarea prelungită în închisori şi centre de detenție. Condiţiile din centrele de detenție gestionate de SNR şi din închisorile comunale gestionate de poliție au fost, în general, mai rele decât în închisori. Human Rights Watch şi alte câteva organizații au continuat să raporteze, de asemenea, că SNR a menținut centre de detenție clandestine la care nu a fost permis accesul monitorilor independenți.

Supraaglomerarea flagrantă a reprezentat o problemă gravă în opt din cele 11 închisori. Biroul pentru Afaceri Penitenciare al Ministerului Justiției a raportat că, la 23 august, existau 12.754 de deținuți, inclusiv 6.913 deținuți preventiv, în 11 închisori şi două centre de reabilitare a minorilor, majoritatea construite înainte de 1965, cu o capacitate proiectată pentru a găzdui 4.294 de deținuți. Cele mai aglomerate închisori au fost Mtiramvya (la 50 km de Bujumbura), unde populația deținuților era la 827% din capacitatea proiectată, şi Mpimba din Bujumbura, care era la 567% din capacitatea proiectată. Dintre cei 12.754 de deținuți, 582 erau femei şi 164 erau minori. Dintre cei 164 de minori, 125 erau condamnați şi 39 erau deținuți în arest preventiv, în cele două centre de reabilitare a minorilor. La Ngozi există o închisoare pentru femei, deşi femeile erau încarcerate şi în alte închisori. Autoritățile dețineau în mod obişnuit deținuții arestați preventiv împreună cu deținuții condamnați.

Grupurile de apărare a drepturilor omului au raportat numeroase arestări şi detenții arbitrare, inclusiv unele în care au fost implicați Imbonerakure. La 31 august, Ligue Iteka a documentat 221 de arestări arbitrare, o scădere faţă de cele 507 din anul precedent, dintre care 43 de către Imbonerakure, 153 de către poliție, patru de către oficiali ai administrației locale, 20 de către SNR şi una de către persoane neidentificate. Ligue Iteka a raportat că autoritățile au vizat membrii CNL şi susținătorii acestora pentru implicarea lor în activităţi politice legitime. Autoritățile i-au acuzat deseori pe membrii CNL de organizarea sau participarea la „activităţi neautorizate”, inclusiv sărbătorirea aniversării partidului şi deschiderea de noi birouri. Autoritățile au arestat mai mulți membri ai partidului de opoziție după ce aceştia s-au luptat cu membrii Imbonerakure, care au încercat să exercite presiuni asupra lor pentru a se alătura CNDD-FDD. Potrivit rapoartelor mass-media, autoritățile au arestat multe persoane sub acuzația de colaborare sau de susținere a grupurilor rebele armate, adesea doar pe baza afilierii politice sau a

originii etnice. De asemenea, mass-media a raportat o creștere a numărului de arestări ale copiilor străzii. Acestea fiind doar o parte din motivele invocate.

Argumentele menţionate supra şi cele din interviul făcut la DAA, a făcut ca cetățeanul străin să solicite protecția RM.

Consideră că raportul cu informaţia din țara de origine a solicitantei *****, prezentat de către DAI al IGM de la pag. 6 a Deciziei nr. 5572/23/DAA din 21 iulie 2023 nu prezintă situația reală din țara de origine şi nu este relevant spetei. În el se menționează doar că pe teritoriul țării conflict armat nu se desfășoară şi că nu este în situație de război.

Susține că solicitanta a oferit suficiente detalii privind elementul material al cererii, însă necătând la acest fapt, DAA al IGM luând în considerație informaţia din țara de origine, privind situația actuală din *****, a conchis că temerea invocată de ***** nu este neîntemeiată şi nu există o probabilitate reală că, în cazul întoarcerii în țara sa de origine, viața şi integritatea corporală a acesteia să fie pusă în pericol, nu exista o probabilitate rezonabilă ca dânsa să fie supusă unor acţiuni de persecuție.

De altfel, pentru ***** ca şi pentru alți solicitanți a unei forme de protecție operează „beneficiul dubiului” conform art. 44 al Legii nr. 270 din 18 decembrie 2008.

Menționează faptul că solicitanții de azil de cele mai multe ori nu au posibilitatea de a proba anumite circumstanțe din considerentul că la părăsirea țării de origine aceştia nu dispun de suficient timp şi garanții că nu vor fi supuse persecuțiilor de care agenții de persecuție enumerați la art. 47 al Legii menţionate.

Totodată, consideră ***** că perfect se încadrează în prevederile art. 44 al Legii nr. 270 din 18 decembrie 2008, deoarece a depus toate eforturile pentru a-şi susține cererea de azil; toate elementele relevante aflate la dispoziția solicitantului au fost prezentate, iar lipsa unor astfel de elemente a fost justificată în mod rezonabil; declaraţiile solicitantului sunt considerate coerente şi plauzibile şi nu sunt contrazise de informațiile din țara de origine, relevante pentru cazul acestuia; solicitantul a depus cererea de azil cât mai cărând posibil, iar eventuala întârziere este justificată prin motive întemeiate; credibilitatea generală a solicitantului a fast stabilită.

Reieșind din argumentele expuse mai sus, legislația în vigoare şi informaţia din țara de origine, care stabilesc cert că străina *****, cade perfect sub incidența art. 16 şi art. 19 al Legii nr. 270 din 18 decembrie 2008 şi în acest sens urmează să i se acorde una din formele de protecție prevăzute de legislație, deoarece integritatea vieții şi sănătății este supusă unui risc real la întoarcerea în țara sa.

Concluzionează că în decizia contestată lipsește atât cercetarea tuturor aspectelor relevante ale cererii de azil prevăzută de art. 42 al Legii nr. 270, cât şi informații precise şi actualizate din surse diferite despre situația generală din țara de origine impuse de art. 43 al Legii nr. 270, dar şi întemeierea autorităților competente pe evenimente care au avut loc anterior părăsirii țării de origine, cât şi pe cele care s-au desfășurat ulterior părăsirii țării sale de origine, care este obligatorie în virtutea prevederilor art. 48 al Legii nr. 270.

Reclamanta ***** cere anularea deciziei nr. 5572/23/DAA din 29 august 2023 a DAA al IGM, cu acordarea formei de protecție prevăzute la art. 16 al Legii nr. 270 din 18 decembrie 2008.

Soluția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 februarie 2025, s-a respins ca fiind neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de *****mpotriva Inspectoratului General pentru Migrație privind anularea Deciziei Direcției migrație şi apatridie nr. 5572/23/DAA din 29 august 2023 cu privire la respingerea cererii de azil și obligarea la acordarea unei forme de protecție în temeiul art. 16 Legea privind azilul în Republica Moldova, nr. 270 din 18 decembrie 2008.

Calea de atac exercitată:

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 11 martie 2025, avocatul Ștefan Șevciuc acționînd în interesele ***** a declarat apel, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 februarie 2025, cu emiterea unei noi decizii privind admiterea integrală a acțiunii depusă de ***** (f. d. 52-55).

La 10 septembrie 2025, avocatul Ștefan Șevciuc acționînd în interesele *****, a prezentat instanței de apel motivarea apelului (f. d. 72-75).

În motivarea cererii de apel, partea apelantă a reiterat argumentele invocate în cererea de chemare în judecată.

Totodată, a indicat că IGM în decizia sa nr. 5572/23/DAA din 29 august 2023 nu a depus un efort de a prezenta o informaţie din țara de origine actualizată și referitoare la caz. Pe când reclamanta a prezentat informaţii relevante, actualizate și din mai multe surse, care au comis omoruri arbitrare sau ilegale.

Susține că adesea împotriva celor care erau percepuţi ca fiind susţinători ai partidelor de opoziţie sau a celor care își exercitau drepturile legale, însă instanţa de fond nu a ţinut cont de acestea și de riscurile posibile care o vor aştepta la întoarcerea în țara de origine.

Afirmă că pentru solicitantul - ***** ca şi pentru alţi solicitanţi a unei forme de protecţie operează „beneficiul dubiului” conform art. 44 al Legii nr. 270 din 18 decembrie 2008.

Remarcă faptul că solicitanţii de azil de cele mai multe ori nu au posibilitatea de a proba anumite circumstanţe, din considerentul că, la părăsirea ţării de origine acestea nu dispun de suficient timp şi garanţii, că nu vor fi supuse persecuţiilor de căre agenţii de persecuţie enumeraţi la art. 47 al legii susmenţionate.

Poziția intimatului pe marginea apelului:

La 17 septembrie 2025, Inspectoratul General pentru Migrație a depus referința asupra cererii de apel, prin care a solicitat respingerea apelului ca fiind neîntemeiat și menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 februarie 2025.

Admisibilitatea apelului:

Potrivit fișei de repartizare a dosarului, la 20 august 2025, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, cauza de contencios administrativ a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, în mod automat-aleatoriu judecătorului raportor Bagrin Lucia.

În conformitate cu prevederile art. 236 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului.

Potrivit art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanţei de apel.

Din materialele cauzei rezultă că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost pronunțat la 13 februarie 2025, iar cererea de apel a fost depusă la 11 martie 2025, prin intermediul poștei electronice (f. d. 52-55). Astfel, Completul judiciar constată că apelul a fost depus în termenul legal.

Conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată.

În speță, hotărârea motivată a fost notificată părții apelante la 13 august 2025, iar motivarea apelului a fost depusă la 10 septembrie 2025, adică cu respectarea prevederilor art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Potrivit art. 233 alin. (2) din Codul administrativ, cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul lui legal ori împuternicit.

Completul judiciar a stabilit că cererea de apel și motivarea apelului au fost semnate de către avocatul Șevciuc Ștefan, ce acționează în interesele apelantei *****, în baza mandatului seria/nr. MA 1449219 din 28 septembrie 2023, anexat la lucrările cauzei (f. d. 4).

În astfel de circumstanțe, în temeiul reglementărilor prevăzute la art. 232-233, 236 și 241 din Codul administrativ, Completul specializat în materie de contencios administrativ concluzionează despre întrunirea condițiilor de admisibilitate a cererii de apel în cauză, motiv din care se purcede la examinarea apelului în fond.

Argumentele părților în cadrul judecării apelului:

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, reprezentantul apelantei *****, avocatul Șevciuc Ștefan a pledat pentru admiterea cererii de apel în sensul formulat.

În cadrul ședinței de judecată din instanța de apel, reprezentantul intimatului, Inspectoratul General pentru Migrație, Grossu Iulia, a pledat pentru respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 februarie 2025.

Aprecierea instanţei de apel:

Audiind explicaţiile participanţilor la proces, analizând normele procesuale şi starea de fapt constatată în privinţa cererii de apel, Completul specializat pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru conchide că apelul este admisibil pentru examinare, dar neîntemeiat, motiv pentru care se impune respingerea cererii de apel, din următoarele considerente.

***Cu referire la admisibilitatea acţiunii în contenciosul administrativ**:*

Potrivit art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Dispoziția art. 39 Cod administrativ prevede că, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Corespunzător art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Norma art. 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ stipulează că, actele administrative individuale pot fi acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Instanța de apel statuează că, actul administrativ individual- decizia Direcției Azil și Apatridie a Inspectoratului General Pentru Migrațiune nr. 5572/23/DAA din 29 august 2023, constituie act defavorabil apelantei, întrucât prin actul respectiv *****-a fost respinsă cererea de azil.

Din analiza actului administrativ contestat, reieșind din solicitările înaintate, se atestă că acțiunea dedusă judecății este una în contestare, rezultând din prevederile art. 206 Cod administrativ.

Completul judiciar atestă că ***** este subiect de sesizare a instanței de contencios administrativ, a depus acțiunea în termen, iar acțiunea depusă nu este exceptată de la controlul judiciar, prin urmare, motive de inadmisibilitate a acțiunii în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) Cod administrativ, la caz nu sunt, din care motive, acțiunea este admisibilă și pe cale de consecință se va purcede la examinarea pe fond a acesteia.

Cu referire la fondul acțiunii:

În conformitate cu art. 240 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii: respinge apelul.

Potrivit art. 219 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

În acord cu prevederile art. 225 alin. (1) - (2) din Codul administrativ, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Conform jurisprudenței CtEDO instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară (HirroBalani v. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce i-au fost prezentate.

Instanţa de apel menționează că art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

În opinia Completului judiciar, prima instanţă a ţinut cont de aceste deziderate şi a adoptat o hotărâre bazată pe materialul probator administrat și legislația în vigoare, asigurându-se că toate aspectele relevante au fost analizate cu rigurozitate.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că solicitanta ***** a declarat în fața autorității că s-a născut la data de 01 ianuarie 1995 în orașul Rumonge, *****a, este de naționalitate burundeză şi de religie catolică.

În susținerea identității sale solicitanta de azil a prezentat la Direcția azil şi apatridie (în continuare Direcţie) pașaportul național seria OP nr. 0352728, eliberat la 12 iulie 2022, care expiră la 12 iulie 2032.

Referitor la motivul care a stat la baza plecării din *****, ***** a indicat că i-a fost teama faţă de autoritățile de stat. Din relatările solicitantei, familia dumneaei erau proprietarii unei întreprinderi care se ocupa de comercializarea apei potabile. Solicitanta a declarat că familia sa era învinuită că finanțează partidul opoziționist din Kongo, care este împotriva partidului de la putere. În continuare solicitanta a relatat că din motive necunoscute au decedat tata şi sora. Totodată, fratele său a fost plasat în detenție. Solicitanta a menționat că după decesul rudelor, ea a devenit proprietara întreprinderii. Din spusele solicitantei a fost plasată în detenție şi în cele din urmă a vândut întreprinderea, însă problemele cu autoritățile au continuat. Drept consecință a decis să părăsească țara de origine.

Referitor la motivul solicitării azilului în Republica Moldova solicitanta a declarat că are teamă de a reveni în țara de origine, unde viața şi integritatea personală va fi pusă în pericol.

La 29 august 2023, Inspectoratul General pentru Migrațiune, Direcția azil și apatridie a emis decizia nr. 5572/23/DAA, prin care a respins cererea de azil depusă de *****.

Decizia nr. 5572/23/DAA din 29 august 2023, i-a fost comunicată cet. *****, la 12 septembrie 2023.

La 10 octombrie 2023, ***** a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General pentru Migrație privind anularea deciziei nr. 5572/23/DAA din 29 august 2023 a DAA al IGM, cu acordarea formei de protecție prevăzute la art. 16 al Legii nr. 270 din 18 decembrie 2008.

Fiind învestită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a concluzionat asupra netemeiniciei acțiunii, dispunând respingerea acesteia.

Verificând legalitatea hotărârii contestate în raport cu prevederile legale aplicabile la caz și criticile aduse în apel, Completul judiciar consideră justă concluzia instanței de fond despre netemeinicia acțiunii reclamantului, soluția fondului având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită.

În contextul pretențiilor deduse judecății, Completul judiciar reține că în conformitate cu prevederile art. 3 din Legea privind azilul în Republica Moldova nr. 270 din 18 decembrie 2008, definește următoarele noțiuni pertinente:

Azil- instituție juridică prin al cărei intermediu statul oferă străinului protecție, recunoscându-i statutul de refugiat şi acordându-i protecție umanitară, protecție temporară sau azil politic;

cerere de azil- manifestare de voință, exprimată în scris sau oral în fața autorităților competente, din care să rezulte că se solicită o formă de protecție pe teritoriul Republicii Moldova;

persoane strămutate -străini nevoiți să-şi părăsească țara sau regiunea de origine, care nu se pot întoarce în condiții de siguranță datorită situației ce persistă în acea țară sau

regiune şi care se pot încadra în domeniul de aplicare a art. 1 (A) din Convenția de la Geneva privind statutul refugiaților din 28 iulie 1951 sau altor instrumente naționale ori internaționale prin care se acordă protecție internațională, în special:

a) persoane care au părăsit zone de conflict armat sau de violență endemică;

b) persoane care sânt expuse vătămărilor grave în sensul art. 45 sau care au fost victime ale încălcărilor sistematice sau generalizate ale drepturilor lor;

procedură de azil -totalitate a actelor şi acțiunilor îndeplinite, precum şi activităților desfășurate de autoritățile competente, în vederea acordării unei forme de protecție pe teritoriul Republicii Moldova;

solicitant sau solicitant de azil -străinul care a depus o cerere de azil, nesoluționată încă prin decizie irevocabilă;

statut de refugiat - formă de protecție, recunoscută de Republica Moldova, a cetățeanului străin sau apatridului care întrunește condiţiile prevăzute în Convenția privind statutul refugiaților, încheiată la Geneva la 28 iulie 1951, precum şi în Protocolul privind statutul refugiaților din 31 ianuarie 1967;

țară de origine -țară al cărei cetățean este străinul sau, dacă acesta deține multiple cetățenii, fiecare țară al cărei cetățean este, iar în cazul apatridului, țara în care acesta îşi avea domiciliul legal şi obişnuit.

Conform art. 16 din Legea privind azilul în Republica Moldova nr. 270 din 18 decembrie 2008, în condiţiile prezentei legi, pe teritoriul Republicii Moldova persoanei i se acordă una din următoarele forme de protecție: a) statutul de refugiat; b) protecție umanitară; c) protecție temporară; d) azil politic.

În temeiul art. 17 alin. (1) Legea privind azilul în Republica Moldova nr. 270 din 18 decembrie 2008, statutul de refugiat se recunoaşte, la solicitare, străinului care, în virtutea unei temeri bine întemeiate de a fi persecutat pe motive de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinie politică, se află în afara țării a cărei cetățenie o deține şi care nu poate sau, datorită acestei temeri, nu dorește să se pună sub protecția acestei țări; sau care, nedeținând nici o cetățenie şi găsindu-se în afara țării în care îşi avea domiciliul legal şi obişnuit, ca urmare a unor astfel de evenimente, nu poate sau, datorită respectivei temeri, nu dorește să se reîntoarcă.

Potrivit art. 19 Legea privind azilul în Republica Moldova, protecția umanitară se acordă străinului care nu îndeplinește condiţiile pentru recunoaşterea statutului de refugiat, dar în a cărui privință există motive serioase și întemeiate de a crede că, în cazul în care ar fi trimis în țara sa de origine, ar fi supus unui risc real de a suferi vătămările grave definite la art. 45 alin. (3) și nu poate sau, ca urmare a acestui risc, nu dorește să obțină protecția respectivei țări.

În virtutea dispozițiilor art. 42 alin. alin. (1) și (2) Legea privind azilul în Republica Moldova, (1) la soluționarea cererilor de azil, autoritățile competente investighează din oficiu orice împrejurare de fapt şi de drept care ar putea conduce la soluționarea cauzei, chiar dacă împrejurarea nu a fost invocată sau menționată expres în cererea de azil sau în plângere.

(2) La soluționarea cererilor de azil, autoritățile competente au obligația să cerceteze toate aspectele relevante ale cererii de azil, în colaborare cu solicitantul, după caz, sau la solicitarea acestuia.

Conform art. 43 Legea privind azilul în Republica Moldova, (1) cererile de azil sânt examinate în mod individual, obiectiv şi imparțial de către un personal calificat, care cunoaște standardele relevante aplicabile în domeniul legislației privind azilul.

(2) La examinarea cererii se vor lua în considerare informațiile precise şi actualizate din surse diferite despre situația generală din țara de origine a solicitantului de azil, pentru evaluarea situației lui personale.

(3) Motivele de acordare a unei forme de protecție, în condiţiile prezentei legi, se examinează în cadrul unei proceduri unice, succesiv, din perspectiva corespunderii definiției de refugiat şi aflării în una din situaţiile pentru care se acordă protecție umanitară.

(4) Cererile de acordare a protecției temporare se examinează în conformitate cu art. 381-385.

În conformitate cu prevederile art. 44 Legea privind azilul în Republica Moldova, atunci când o parte din motive sau când toate motivele invocate în cererea de azil, care ar justifica acordarea unei forme de protecție, nu sânt probate cu documente sau cu alte dovezi, se acordă beneficiul dubiului dacă sânt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții: a) solicitantul a depus toate eforturile pentru a-şi susține cererea de azil; b) toate elementele relevante aflate la dispoziția solicitantului au fost prezentate, iar lipsa unor astfel de elemente a fost justificată în mod rezonabil; c) declaraţiile solicitantului sânt considerate coerente şi plauzibile şi nu sânt contrazise de informațiile din țara de origine, relevante pentru cazul acestuia; d) solicitantul a depus cererea de azil cât mai curând posibil, iar eventuala întârziere este justificată prin motive întemeiate; e) credibilitatea generală a solicitantului a fost stabilită.

Conform art. 45 Legea privind azilul în Republica Moldova, nr. 270 din 18 decembrie 2008, (1) actele considerate ca fiind o persecuție, în sensul art. 17, trebuie: a) să fie suficient de grave prin natura sau prin repetarea lor pentru a putea constitui o violare gravă a drepturilor fundamentale ale omului, în special a drepturilor de la care nu se pot face derogări potrivit art. 15 alin. (2) din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950, ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 1298-XII din 24 iulie 1997; b) să reprezinte o multitudine de măsuri, inclusiv violări ale drepturilor omului, care sânt suficient de grave pentru a afecta o persoană în măsura menționată la lit. a).

(2) Actele de persecuție care pot fi calificate ca atare potrivit alin. (1) pot să ia forma: a) actelor de violență fizică şi psihică, inclusiv a celor de violență sexuală; b) măsurilor legale, administrative, polițienești şi/sau judiciare care sânt discriminatorii sau care sânt aplicate într-o manieră discriminatorie; c) acuzării sau pedepsei discriminatorii sau disproporționate; d) imposibilității rejudecării ca urmare a unei pedepse discriminatorii sau disproporționate; e) acuzării sau pedepsirii ca urmare a refuzului de îndeplinire a serviciului militar în caz de conflict, atunci când îndeplinirea serviciului militar ar presupune săvârșirea de infracțiuni sau de acte care cad sub incidența clauzelor

de excludere prevăzute la art. 17; f) abuzurilor şi actelor discriminatorii împotriva unor persoane din motive de gen sau abuzurilor şi actelor discriminatorii împotriva minorilor.

(3) Prin vătămări grave, în sensul prezentei legi, se înțelege prezența uneia din următoarele situații: a) existența unei condamnări la pedeapsă capitală sau existența pericolului execuției; b) tortura sau tratamentele ori pedepsele inumane sau degradante aplicate solicitantului în țara sa de origine; c) amenințarea gravă și individuală la viața sau la integritatea corporală a unui civil din motive de violență generalizată în situații de conflict armat internațional sau intern.

În temeiul art. 48 Legea privind azilul în Republica Moldova nr. 270 din 18 decembrie 2008, la evaluarea temerii bine întemeiate de persecuție sau a riscului real de a fi supus unor vătămări grave, autoritățile competente trebuie să se bazeze atât pe evenimente care au avut loc anterior părăsirii țării de origine, cât şi pe cele care s-au desfăşurat ulterior părăsirii țării sale de origine. O temere bine întemeiată de persecuție sau un risc real de a fi supus unor vătămări grave se poate baza pe acţiuni exercitate de solicitant după părăsirea țării de origine, în special, în cazul în care s-a stabilit că acțiunile respective constituie expresia şi continuarea convingerilor sau a orientărilor pe care le avea în țara de origine.

Conform art. 63 alin. (2) lit. a) Legea privind azilul în Republica Moldova, nr. 270 din 18 decembrie 2008, cererea de azil este considerată evident nefondată dacă solicitantul a făcut declarații incoerente, contradictorii, puțin plauzibile sau insuficiente, care fac, în mod cert, neconvingătoare afirmația sa că a fost supus unor persecuții.

Aşadar, în cadrul examinării cauzei s-a stabilit că la examinarea cererii de azil și emiterea deciziei nr. 5572/23/DAA din 29 august 2023, Inspectoratul General pentru Migrațiune, Direcția azil și apatridie a luat în considerație declarațiile solicitantei potrivit cărora, solicitanta de azil nu a individualizat nici o acțiune care ar fi îndreptată asupra sa, ce ar reprezenta un pericol pentru viața personală.

Astfel, autoritatea pârâtă a evaluat declarațiile făcute de solicitantă, însă acestea au fost analizate în contextul unor situații concrete, iar cunoașterea condițiilor din țara de origine a solicitantului este indispensabilă.

Respectiv, în cadrul examinării cererii de azil a fost examinată informația din țara de origine a solicitantului, însă nu au fost stabilite riscuri pentru viața și sănătatea în cazul întoarcerii și s-a stabilit că nu există o temere întemeiată.

Raportând cadrul legal citat la circumstanțele cauzei, Completul judiciar consideră că prima instanță a ajuns la o concluzie corectă despre netemeinicia acțiunii reclamantei. Or, în defavoarea solicitantei de azil a fost luat în considerare faptul că acesta nu a dovedit într-o măsură rezonabilă că rămânerea sa în continuare în țara sa de origine, ar deveni intolerabilă pentru sine și nu rezultă existența unei temeri întemeiate, astfel că temerea reclamantei (solicitantei de azil) cu privire cererea de azil nu este întemeiată din punct de vedere subiectiv și obiectiv.

În lumina celor menționate, Completul judiciar este de acord cu poziția instanței de fond că dezideratele reliefate supra au fost respectate, iar argumentele invocate în suportul acțiunii nu sunt susceptibile să determine anularea deciziei nr. 5572/23/DAA din 29 august 2023 privind respingerea cererii de azil. Or, de către autoritatea pârâtă a fost

respectată procedura de emitere a actului administrativ și ultimul este emis în corespundere cu normele legii materiale aplicabile speței, instanța nu a constatat admiterea a careva abateri la emiterea actului administrativ individual defavorabil emis în privința reclamantului, legalitatea acestuia nefiind pusă la îndoială de către instanța de judecată, or, contrariul nu a fost demonstrat în cadrul procesului de judecată organizat cu respectarea principiilor contradictorialității și al egalității de tratament, ceea ce denotă că temei de admitere a acțiunii reclamantului nu există.

Completul specializat va respinge ca neîntemeiate argumentele invocate în apel, or apelanta nu formulează critici concrete și distincte față de soluția instanței de fond, ci se limitează la reiterarea argumentelor invocate în cererea de chemare în judecată. Potrivit principiilor procedurale, apelul trebuie să vizeze în mod explicit pretinse erori de fapt sau de drept ale hotărârii atacate, condiție care nu este îndeplinită.

Contrar susținerilor apelantei, IGM a utilizat informații din țara de origine relevante și suficiente pentru soluționarea cazului, acestea fiind analizate în mod coroborat cu situația personală a solicitantei. Simplul fapt că reclamanta a depus informații din surse multiple nu este de natură să demonstreze că riscurile invocate sunt individualizate și reale în raport cu persoana sa, ci reflectă o situație generală care nu echivalează cu persecuția în sensul legii.

De altfel, instanța de fond a reținut corect că apelanta nu a demonstrat existența unui risc personal, actual și concret de a fi supusă persecuției sau unor atingeri grave la întoarcerea în țara de origine. Referirile generale la acte de violență sau la situația politică nu sunt suficiente în absența unor dovezi credibile privind vizarea directă a solicitantei.

Invocarea „beneficiului dubiului” prevăzut de art. 44 din Legea nr. 270/2008 este nefondată, întrucât acest principiu operează doar în situația în care declarațiile solicitantului sunt coerente, credibile și susținute de un minim probatoriu. În speță, neconcordanțele și caracterul general al afirmațiilor nu permit aplicarea acestui beneficiu.

Referitor la alegațiile invocate în apel privind imposibilitatea probării circumstanțelor, Colegiul judiciar le respinge ca neîntemeiate. Deși este adevărat că solicitanții de azil pot întâmpina dificultăți în administrarea probelor, această împrejurare nu exonerează apelanta de obligația de a prezenta un minim de elemente credibile care să susțină temerea de persecuție. Or, asemenea elemente nu au fost dovedite în cauză.

În consecință, instanța de fond a apreciat corect situația de fapt și de drept, iar motivele de apel sunt neîntemeiate, impunându-se respingerea apelului ca nefondat.

Alte argumente invocate de apelant în susținerea poziției sale, nu pot fi reținute de instanța de apel, deoarece se combat cu cele invocate mai sus și se referă la circumstanțele care au fost constatate și elucidate pe deplin de prima instanță, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

Corespunzător, reieșind din dispozițiile legale enunțate supra, raportat la circumstanțele cauzei, Completul specializat apreciază ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe, precum că ***** nu a demonstrat existența unei temeri bine întemeiate de persecuție și nici riscul real de a fi supusă unor vătămări grave în cazul reîntoarcerii în țara de origine, *****.

Astfel, din declarațiile reclamantei/apelante rezultă informații generale și neindividualizate, fără indicarea unor acțiuni concrete îndreptate împotriva sa care să îi pună în pericol viața sau integritatea corporală. Mai mult, instanța de fond corect a reținut existența unor contradicții și incoerențe în declarațiile acesteia, inclusiv cu privire la pretinsa reținere în detenție, precum și lipsa probelor care să susțină afirmațiile făcute.

Aderent se constată că reclamanta ***** nu a prezentat dovezi relevante și nu a oferit explicații plauzibile pentru lipsa acestora, încălcând obligațiile prevăzute de art. 31 alin. (1) lit. a), c) și e) din Legea nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova.

De altfel, prima instanță temeinici a punctat că reclamanta nu s-a adresat autorităților de protecție din statul de origine și că membrii familiei sale rămași în ***** nu au fost supuși unor persecuții.

De asemenea, se reține și faptul că ***** a părăsit țara de origine la o distanță semnificativă de timp de la pretinsele evenimente invocate și că a obținut pașaport de călătorie în mod legal, aspecte ce afectează credibilitatea susținerilor sale. Se reține și posibilitatea existenței unui refugiu intern în *****, precum și faptul că situația generală din țara de origine nu este caracterizată de conflict armat sau violență generalizată.

În urma examinării din oficiu a tuturor circumstanțelor cauzei, verificând legalitatea actului administrativ contestat, prima instanță corect a conchis că nu sunt întrunite condițiile nici pentru recunoașterea statutului de refugiat, potrivit art. 17 din Legea nr. 270/2008 și art. 1 A din Convenția de la Geneva din 1951, nici pentru acordarea protecției umanitare, conform art. 19 din aceeași lege.

Tot în acest context, e de menționat că, în defavoarea solicitantei de azil a fost luat în considerare faptul că acesta nu a stabilit într-o măsură rezonabilă că rămânerea sa în continuare în ţara sa de origine ar deveni intolerabilă pentru sine din motivele enumerate în definiţia refugiatului, sau că ar deveni intolerabilă din aceleaşi motive dacă s-ar întoarce acolo, dat fiind că nu rezultă existenţa unei temeri întemeiate.

În lumina celor expuse, în vederea admiterii cererii de azil este necesară efectuarea unei aprecieri individuale, în care solicitantul să demonstreze că există justificarea temerilor sale de persecuție, la fel, trebuie stabilită o legătură cauzală între actele de persecuție la care se presupune că a fost supus solicitantul de azil și decizia sa de a fugi din țară, iar în cazul în care nu se poate stabili această legătură este dificil de apreciat că acesta are nevoie de protecția unui alt stat, fapta respectivă nefiind stabilită în prezenta cauză, contrar aserțiunilor reclamantei invocate în cererea de apel.

Astfel, instanța de apel a constatat fără echivoc că este corectă concluzia primei instanțe cu privire la legalitatea actului administrativ contestat- decizia Inspectoratului General pentru Migrație nr. 5572/23/DAA din 29 august 2023, iar temeiuri de anulare al acesteia nu se atestă, or, reclamanta nu a administrat careva probe, care să demonstreze asupra faptului că în caz de reîntoarcere în ţara de origine, viața sa se află în pericol, cât și faptul că există un risc real de a fi supusă unor tratamente contrare prevederilor art. 3 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, or persoana care pretinde că va fi supusă unui risc, trebuie să susţină afirmaţiile sale cu probe incontestabile şi convingătoare.

Instanța de apel notează că, contrar normelor de drept care reglementează sarcina probațiunii în contencios administrativ conform art. 93 alin. (1) Cod administrativ,

apelantul nu a adus careva probe în susținerea pretențiilor în instanța de apel, prin urmare, Completul judiciar concluzionează că instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței, a dat apreciere completă obiectivă şi sub toate aspectele probelor, iar hotărîrea dată este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legitime ale participanţilor la proces.

În continuare, Completul judiciar învederează că, apelanta exercitându-și calea de atac, în limite legale a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care au fost admise în cadrul ședinței în apel, însă, fiind cercetate și administrate în cadrul examinării cauzei, nu sunt apreciate să răstoarne concluziile expuse în hotărîrea contestată, iar esența alegațiilor din apel sunt similare celor expuse în fața primei instanțe, care au fost dezbătute și corect respinse.

Astfel, din considerentele menționate şi având în vedere că hotărârea primei instanţe este legală şi întemeiată, iar argumentele invocate de către apelant sunt nefondate şi combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de avocatul Ștefan Șevciuc acționînd în interesele ***** şi a menţine hotărârea primei instanţe.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a), alin. (3) din Codul administrativ și art. 389-390 din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,

D E C I D E :

Se respinge apelul declarat de către avocatul Ștefan Șevciuc acționînd în interesele *****.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 februarie 2025.

Decizia este executorie de la emitere, însă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție. Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni.

Preşedintele completului, judecătorul Sîrbu Victoria

Judecătorii Cașcaval Andrei

Bagrin Lucia